

Ismét rosszabbodott a pápa állapota

Róma, december 10.
A pápa állapota — valószínűleg a délelőtti megerőltető fogadások következtében — ismét rosszabbodott. Összentségen erős fáradtság tünetei mutatkoznak, amihez légzési nehézségek járulnak. Környezete nagyon aggódik. Orvosi tanácsra a késő délutánra megállapított megbeszélések, így többek között P a c e l l i bíboros államtitkár kihallgatását is lemondták. Vatikáni körök értékelését szerint XI. Pius azonban mégis meg akarja tartani a vasárnapra kitűzött fogadásokat. (MTI.)

A kultuszminiszter hatálytalanította a Táj- és Népkutató Központ felállításáról kiadott rendeletét

A kiállítást pénteken bezárták

(Saját tudósítónktól.) Nem egészen két hónapjal ezelőtt, október 17-en jelent meg a hivatalos lapban gróf Teleki Pál vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete a Táj- és Népkutató Központ ideiglenes szervezeti szabályzata tárgyában. A rendelkezésben a miniszter a falu, a nép, a környezet és a gazdaság tanulmányozására szervezett központi intézményt.

A különböző falukutató és társadalomkutató tevékenységeket öhajította általános felfogás szerint a miniszter egyesíteni, központi felügyelet és vezetés alá helyezni. A központ nemcsak ellenőrizni, de kiterjesztési és kényszerítő tevékenységet is végez, helyi csoportokat kívánt szervezni országsszerte, amelyek szoros kapcsolatban állottak volna a központtal.

Három vezetője volt a központnak, három egyetemi tanár, gróf Teleki Pál, Magyar Zoltán és Györfly István. Mindhárom professzor régóta munkálkodik azon a területen, amely neki a központi munkájából is részül jutott. Gróf Teleki Pál fiatal munkatársai közül, a műegyetemről és közgazdasági fakultásról több fiatal falukutató indult útnak, a kultuszminiszter, mint egyetemi tanár, hivatott szakértője volt a táj- és népkutatásnak, az ő vezetésével a munka már régen és folyatódott.

Györfly Zoltán professzor Közgazgatástudományi Intézete az egyetemen régóta dolgozik. Ez a munkatársaság kapcsolódott bele a professzor vezetésével a központ életébe. A harmadik professzor, Györfly István, az etnográfiai munka vezetője volt.

Azután megnyitva a Táj- és Népkutató Központ kiállítását a Fővárosi Képtár helyiségeiben. Ez a kiállítás volt a központi első kiállása a nyilvánosság felé. A három professzor vezetésével az egyetemi szeminariumokban folytatott munka eredményét, adatait, kimutatásait állították itt ki. Helyet kapott többek között az a térkép is, amelyel gróf Teleki Pál a bécsi tárgyalásokon a magyar álláspont igazát bebizonyította. Szemléltető térképeken, grafikonokon mutatták be az elmúlt esztendő társadalomkutató munkájának eredményét: adatok és térképek szóltak a magyar földről, a gazdaságról, bemutatták egy kiválasztott járás, a tatai mintajáras tökéletes részletes sseggel kidolgozott szociográfiaját és a modern városkutatói adatok is láthatók voltak itt. A grafikonok felett néhány felírás, idézet gróf Zrínyi Miklós, gróf Nádasdy Ferenc és gróf Széchenyi István munkáiból.

A kiállítást nagy számban látogatták az érdeklődők, a nagyközönségen kívül politikusok, szakdaesági szakemberek, egyetemi ifjúság, iskolák diákjai néztek végig a kiállított anyagot, közgazdasági emberek tanulmányozták Magyar Zoltán tervét a közigazgatási vezérről. Eredetileg esztendő végén, december 8-án akarták a kiállítást bezárni a vezetőség azonban a nagy érdeklődésre való tekintettel közölte a nyilvánossággal, hogy 11-ig, vasárnap estig meghosszabbították. Ertelmeztetését keltett tehát, hogy a kiállítást pénteken este váratlanul bezárták.

Szombaton reggel pedig a hivatalos lapban a következő rendelet jelent meg: »A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a f. évi október 17-én a Táj- és Népkutató Központ Ideiglenes Szervezeti Szabályzata tárgyában 28.229/1938. IV. sz. a. kiadott rendeletét az 1938. évi december hó 9-én hatálytalanította.« A rendelet megjelenésével egyidejűleg került nyilvánosságra a hír, hogy Magyar Zoltán professzor néhány nappal ezelőtt lemondott a Táj- és Népkutató Központ vezetéséről és Györfly professzor egy nappal utána szintén lemondott.

A társadalomkutatók művelésére szervezett központ a kultuszminiszter rendelete értelmében kéthónapos működés után feloszlott.

KisÖriás automata 15.- Forgalomba hozza Belgráder rádió

Ervöl beszélni fognak! Belgráder rádió
Füzület: IX., Ráday-u. 11. Flókok: VIII. Jozsef-körtü 34. IX., Ráday-u. 1

Divatcsarnok ajándék dukál... Örömet leli ebben az is aki kapja — mert szép, az is aki adja — mert olcsó! Ime néhány példa karácsonyi árainkból!

- Sima boxretikül, izléses felszereléssel 7.80
- Elegáns vonalú, finom divatretikül . . 22.50, 17.80, 11.50
- Berendezett útitáska, minden méretben 28.50
- Divatos bőrkesztyű, csinos forma, béleletlen 4.80
- Bőrkesztyű, bélelt, különleges fazonban 5.90
- Divatos kötöttkesztyű, izléses forma 2.65
- Műselyem ernyő, fekete, barna, kék . . . 9.80, 7.88
- Művészi kerámiavázák, hamutálak 2.80
- Divatos blúzkabát, cirmos szövésű 5.80
- Blúzkabát, lágyfogású gyapjúból, divatfazonban 9.80
- Tüllterítő, filc rátéttel v. himzéssel 100×100 7.20
- Diszpárna (csinsz) hosszúkás v. négyzet forma 9.80
- Tisztaselyem muszlin sálkendő, 70×70 cm 6.80, 5.80
- Kézimunka filéterfő, 100×100 cm nagyság 4.80
- 6 drb batisztzsebkendő, díszdobozban 2.40
- Zsebkendőtartó, virágos műselyem lavabiból 3.80, 2.50
- Zsebkendőtartó, kézzel festett lavabiból 5.50

Karácsonyi ajándék árjegyzékünket kívánságra megküldjük. Postai rendeléseket a beérkezés sorrendjében intézzük el

Magyar Divatcsarnok

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 70-76

Hétfőtől, 12-ikétől karácsonyig este 7 óráig nyitva

„A haladást csak a folytonos munka biztosítja” — mondotta Bence tanár a belorvosok nagygyűlésén

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Belorvosok Egyesületének nyolcadik nagygyűlését két napot tartották Bence Gyula egyetemi tanár elnökletével. Bence professzor megnyitójában a Felvidék visszacsatolásáról beszélt, majd üdvözölte a megnagyobbodott Magyarország visszakapcsolott részében élő orvosokat, akik még eddig nem jelentették meg és annak a reményének adott kifejezést, hogy a legközelebbi nagygyűlés munkájában már résztvesznek.

— A tudományos kutatásnak szünetelni sohasem szabad, — mondotta többek között — mert eredményei örökéletűek. Politikai változások, szociális átalakulások a legnagyobb változatos-

sággal követik egymást, de örökéletűek, változatlanul tartósak a nagy tudományos igazságok. A haladást csak a folytonos munka biztosítja. A tudás az orvosnak nehéz küzdelmében legerősebb fegyvere és ha valakire, az orvosra áll igazán Bacon mondása: »Az értelem az embert teszi, az értelmet a tudás határozza meg. Az ember annyit ér, amennyit tud.«

A két napig tartó nagygyűlés során a mellékvese betegségei és az elektrokardiographia időszaki kérdései kerültek tárgyalásra. A kérdések mai állását előadásokban ismertették: dr. Beznák Aladár (Budapest), dr. Kup Gyula (Sopron), dr. Margitay-Becht Endre (Budapest), dr. Boros József (Budapest), dr. Dobozy Elemér (Budapest), dr. Gruber Zoltán (Budapest), dr. Zárday Imre (Budapest), dr. Fernbach József és dr. Szimay Miklós (Budapest), dr. Reichenfeld László (Pécs), dr. Bien Zoltán (Budapest), dr. Herglóz Jenő (Budapest).

OLLESCHAU

Szivarkahüvely és papír

Gyártja:

SAMUM-ALTESSE SZIVARKAPAPÍR ÉS DOBOZGYÁR R. T.

Budapest, XIII., Gömb-utca 32

Szőnyeg-takaró-átvető-paplan-

és mindennemű

vászonáru vásár! **20%** pengtári engedményben

GRÜNFELD TESTVÉREK V., Bálvány-utca 8. Erzsébet-tér és Zrínyi-u. között

December 12-24-ig közismert rendkívül olcsó szabott árainkból ezen hirdetés felmutatója részeseül

Teljes átalakulás előtt a francia politika

A Daladier-kormány új többségétől bizalmat kapott a francia kamarában

Párizs, december 10. A Daladier-kormánynak a kamara a szombatira virradó éjszakai megkezdett ülésén 315 szavattal 241 ellenében bizalmat szavazott. Ötvenhárom képviselő tartózkodott a szavazástól. A radikális párt, továbbá a középpártok és a jobb-oldal pártjai csatlakoztak a miniszterelnökhöz.

A kormány új többsége elsősorban a radikális képviselők háromnegyed részéből, továbbá a köztársasági és szociális unió néhány tagjából és a független baloldaliakból tevődik össze. Ezek a képviselők annakidején a népi tömörülést is támogatották. Ezenkívül a kormány mellett szavaztak most olyan pártoknak a képviselői is, akik azelőtt a népi tömörülés többségéhez nem tartoztak.

Karácsony előtt megkezdődnek az orosz-lengyel gazdasági tárgyalások

Varsó, december 10.

A felhívatalos Iskra-iroda jelenti, hogy Lengyelország és Szovjetország között a tárgyalások már karácsony előtt megindulnak, hogy megállapítsák az 1939. évi évi kölcsönös áruforgalom hanyadát. Valoszinű, hogy a megkötendő egyezmény az áruforgalom kereteit lényegesen kibővíti.

Ismét 56 embert tettek át Ungvárnál a cseh határon

Ungvár, december 10.

Szombaton a csehek ismét ötvenhat embert tettek át Ungvár közelében a magyar határon. Szeregyed közegéből harminc családot utasítottak ki, közöttük a római katolikus plébánost is.

A menekültek elbесzélése szerint az egyik határmenti község tanítónője az iskolában a magyar Himnuszra oktatta a gyermekeket. Amikor a csehek ezt megtudták, a rákövetkező éjszaka folyamán a tanítónőt felverték álmából, és úgy ahogy volt, hálórúhában a nyolc kilométernyire levő csendőrorségre kísérték, ott kihallgatták, majd egyenesen a határra vitték és áttették magyar területre.

A IVÓBKÜLÉK BUDA SPARKBAN

az Attila, Hungária és Juventus források vizével.

Gyomor, vese és bélbántalmaknál, korai elöregedésnél és magas vérnyomásnál kitűnő gyógyeredmények. — Nyitva reggel 7-től este 6 óráig

A rég elhanyagolt székrekedések kezelésében gyakran már kismennyiségű természetes »Ferenc József« keserűviz naponta használatára is igen hatásosnak bizonyul, úgy hogy a gyomormozgás is megjavul, az epékiválasztás fokozódik, az anyagcsere megélénkül és a vér feltrissul. Kerdezze meg orvosát.

A pénzügyminiszter Baján

Baja, december 10.

Dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter szombaton és vasárnap látogatást tesz bajai választókerületében. A pénzügyminiszter első ízben látogat el kerületébe tárcája átvétele óta.

A pénzügyminiszter ¼ hat órákor gépkocsin érkezett meg a város határához. Itt Bernhart Sándor polgármester és Flórián Géza, a nemzeti egység pártja bajai szervezetének elnöke üdvözölte. A miniszter a cisztercita rendházhoz — szállására hajtatott. Közben a Szent István gazdavasárcsában az összegyűlt gazdák igen meleg ünneplésben részesítették.

Esete a Zieh-éteiremben a miniszter 300 terítékes vacsorán vett részt, amelyen megjelentek a gazdák, iparosok, kereskedők és a munkások képviselői is.

A vacsorán több pohárköszöntő hangzott el, amelyekre Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter válaszolt.

Ma, vasárnap a pénzügyminiszter fogadja a választókat, majd látogatást tesz az Ipartestületben. Délután a miniszter a kerületéhez tartozó Vaskút közsébe látogat el.

A Memel-vidék csatlakozni akar Németországhoz

Vilna, december 10.

Ma reggel kezdődnek meg a Memel-vidéken a tartománygyűlési választások, melyeknek eredménye elé érhető kíváncsisággal tekint egész Litvánia közvéleménye. Ezt a területet, melynek lakossága túlnyomó részben németajkú, tudvalevően 1923-ban csatolták Litvániához a győztes nagyhatalmak. A választások előestéjén a memeli németek pártvezére a következő nyilatkozatot tette a külföldi sajtó képviselői előtt:

»A mi v. cselen kívánásunk, hogy vissza térhessünk a nemzeti irántom kedvű, megkérdésünk nélkül szakított el minket. Eltökélt szándékunk, hogy célunkat törvényes eszközökkel megvalósítsuk. A vasárnapi választást népszavazásnak tekintjük és ennek eredményéhez fogjuk tartani magunkat.

Az Evangélikus Nőegyesületek Országos Szövetségének Papp-Váryné emlékünnepe

(Saját tudósítónktól.) Aból az alkalomból, hogy a Nemzeti Hísekegy irójának, Papp-Váry Elemérnének szülőföldjére felszabadult az idegen rabaságból, Sándor Béla nőgrádi főispán kezdeményezésére innepet rendezett az Evangélikus Nőegyesületek Országos Szövetségére a Deák téri leánygimnázium dísztermében. Az ünnepen ott volt az evangélikus nagyszony három gyermekel: Papp-Váry Judit, férjével, Melegh Gyula alezredessel, Papp-Váry András főhadnagy és Papp-Váry Zsuzsánna. Megjelent Raffay Sándor püspök és felesége, Kovacs Sándor püspök felesége és előtt Papp-Váryné egykori rosznyói elemiiskolájának volt igazgatója, Bartholoméusz Adél is, dr. Szekeeres Kálmán, a Rosznyói Öregdiákok Szövetségének elnöke, dr. Vargha Sándor főtitkárral.

Az evangélikus leánygimnázium énekara Kapri Krdlik Jenő vezetésével énekelte a Magyar Hísekegyt, majd dr. Fabinyi Tihamér, a Magyar Luther Társaság világi elnöke mondott megnyitót. Mindannyiunkra — mondotta Fabinyi Tihamér — érthetően megrázó hatás sal van a Magyar Hísekegy s ennek oka, hogy ebben a néhány soros mondatban valamennyiünk legizőbb vágya, bizalma és az Isten segítségébe vetett remény-ség lángol. Ha sok Papp-Váry Elemérné volna, így fejertje be beszédét, kevesebb lenne a baj a társadalomban, mert több volna az új világban a jóság, a hűség, a kitartás. Bónó Gyula hegedült ezután, majd egy rosznyói matróna, Vargha Józsefné dr.-né olvasott fel. Basillides Maria énekelte, Ersek Maria kísérete zongorán, majd Kúrti József, a Nemzeti Színház örökös tagja szavalt Papp-Váryné verseiből. Pesthy Pálné dr.-né, az »ENOSze országos elnöke mondott köszönetet végül az előadóknak. Az ünnepe jövedelméből emléklábiát állítanak a rosznyói evangélikus iskola, Papp-Váryné egykori nevelőintézetének falára.

— Az ungvári üzenetekben hétfőn megkezdődik a munka. Ungvárról jelentik: Ungváron szombaton a katonai parancsnokság falragaszai jelentek meg, amelyen felhívja a munkaadókat, hogy valamennyi gyárban és üzemben hétfőn kezdjék meg a munkát. Hétfőtől kezdődőleg már csak hatóságai engedéllyel lehet az üzemet zárva tartani. Egyben minden munkaadó köteles állandóan bejelenteni a munkaközvetítő hivatalnak a munkáselbocsátásokat és a munkások alkalmatlanságát.